

Satsningsområdene våre

Sosial kompetanse

Sosial kompetanse er nøkkelen til trivsel i fellesskapet i barnehagen

Rammeplanen sier at sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill.

Målet med satsningsområdet vårt er å skape en god hverdag for barna der de får utvikle seg på det sosiale og emosjonelle området og oppleve livsmestring. Barna skal få kjenne glede, mestring og vennskap i lek og samhandling med andre.

For at barn skal få oppleve glede, vennskap og mestring, er det viktig å styrke deres sosiale og emosjonelle utvikling. Personalet i barnehagen og vår kompetanse er avgjørende for at denne type stimulering skal kunne skje.

Personalet i barnehagen skal være forbilder, veiledere, og pedagoger i samspill med barna.

Gjennom nære og omsorgsfulle relasjoner i barnehagen blir barna oppmerksom på hvem de er, og på sitt samspill med andre. De får kjenne på glede og mestring i lek og læring med andre, de får reflektert over sitt sosiale samspill. En del av danning vil oppstå i relasjon med andre der barna får reflektere over viktige begreper innen sosiale og emosjonelle områder.

Barnehagen har hatt sosialkompetanse som satsningsområde i flere år. Gjennom arbeid med sosialkompetanse jobber vi for å fremme samspill, engasjement, livsglede, mestring og anerkjennelse i hverdagen. Disse temaene er sentrale i *Rammeplan for barnehagen*.

Samspill

Tilhørighet, følelser og empati og selvregulering.

Empati og selvregulering er grunnleggende ferdigheter når barn er i samspill med andre. Når barn samhandler med andre og er en del av felleskapet opplever de tilhørighet som er et grunnleggende behov.

Evnen til å samspille positivt med andre er en viktig ferdighet. Det å kunne regulere egen adferd, for eksempel å motstå fristelsen til å ødelegge for andre, er også viktig for barnas lek.

Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. *Rammeplan for barnehagen*.

Engasjement

Lek, flyt og samarbeid.

For at leken skal flyte krever det at barna samarbeider og tilpasser seg hverandre. Dette er en naturlig prosess for mange barn, mens andre trenger støtte for å komme inn i lek og flyt. Ifølge *Howell* sin teori er leken en av de viktigste byggesteinene i et godt og lykkelig liv for både barn og voksne. Engasjement og lek bidrar til avspenning, glede, øvelse og ny mestring, som igjen gir god selvfølelse.

Når barn er engasjert i lek i barnehagens inne- eller uteområde kan de gå inn i flytsonen og kjenne at tiden flyr av gårde.

Personalet skal støtte opp under leken og legge til rette et lekemiljø som engasjerer barna.

Livsglede

Trivsel, mening og humor

Trivsel, mening og humor er viktig for alle, men kanskje særlig for små barn. For at de skal kunne vokse og utvikle seg på en sunn måte, er de avhengig av positive følelser i hverdagen. Barn er naturlig entusiastiske og positive, og i et godt tilrettelagt barnehagemiljø preget av et positivt klima vil de ha gode muligheter for trivsel, utvikling og vekst.

Selv om positive følelser er bra for barns psykososiale utvikling, så skal vi også skape rom for at barn kan få uttrykke negative følelser som sorg, sinne, frustrasjon og sjalusi. Det er viktig å finne tid til å sette ord på vonde og vanskelige opplevelser og følelser sammen med barna. Det skal være rom for alle følelser i barnehagen.

En overvekt av positive følelser i barndommen bidrar igjen til trivsel og velvære og gir samtidig et grunnlag for mestring av senere utfordringer. (Fredrickson, 2013; Hallowell, 2003)

En annen viktig kilde til livsglede og et godt liv er det å oppleve mening. Dette kan skje i relasjon med andre, det å være sammen i meningsfulle aktiviteter, Det å takke for noe kan gjøre oss oppmerksom på hva som gjør oss glad. Gi en gave eller oppmerksomhet til andre.

Den største glede du kan ha.
Er å gjøre andre glad.

Takk

Tradisjonelt sett har kanskje det å lære barna å takke vært forbundet med høflighet, men ordet takk kan også ha en annen viktig dimensjon. Jo mer vi takker, jo mer blir vi oppmerksom på alt vi har å være glade for. Vi vil gjennom ulike aktiviteter gjøre barna bevisste på ordet takk og hva vi kan være takknemlig for. Ved å kjenne etter hva som gjør oss takknemlig, gjennom å si takk og ved å rette søkelyset mot det som gjør oss glad, bidrar vi til livsglede på avdelingen og i barnehagen.

Mestring

Lærende tankesett, optimisme og motstandsdyktighet.

I barnehagen foregår mye av læringen så å si automatisk, uten at barn trenger å anstrenge seg. Dette gjelder for eksempel når de lærer å spise, snakke eller gå. Senere vil de oppleve at ny læring krever mer innsats ettersom andre ferdigheter ikke er så naturlig nedlagt i oss.

Barna skal få støtte og hjelp fra en voksen når de ikke får til noe med en gang. De skal få kjenne på følelsen av å ikke få til noe med en gang, men med litt øvelse så går det. Vi skal jobbe for å styrke relasjoner, ressurser og mestring hos barnet for å bidra til motstandsdyktighet.

Overgang barnehage skole. Det å oppleve mestring er viktig for alle, men særlig for femåringer som snart skal begynne på skolen. Det betyr ikke at barna skal kjenne eller tro at de klarer alle slags ferdigheter eller fag, men at de kan få utvikle en opplevelse av at øvelse alltid kan bidra til ny læring. Vi får det kanskje ikke til med en gang, men med litt øvelse så går det kanskje.

Anerkjennelse

Her jobber vi med selvbilde, se andre og selvhevdelse

Anerkjennelse er viktig for barns identitetsutvikling og for utvikling av et godt selvbilde. Barna trenger anerkjennelse fra personalet i barnehagen på at de er gode nok akkurat slik de er, og for å forstå hvem de er. Det handler altså om å bli sett av andre og forstå seg selv gjennom andres blikk.

Anerkjennelse handler om å akseptere og tåle den andres opplevelse uten å bedømme dem. Vi skal møte den andre med varme, forståelse, respekt og toleranse. Anerkjennelse handler altså om å forsøke å innta og forstå den andres perspektiv.

Gjennom arbeidet med å se barnet innenfra vil personalet blir mer bevisste i måten å forstå barnet på. Vi kan kanskje aldri helt forstå barnets perspektiv, men vi kan innta en anerkjennende holdning der vi viser at vi er dypt interessert i barnets opplevelser, at disse opplevelsene er viktige, og at vi ønsker å lytte.

Språkmiljø

Språk er viktig for å kommunisere

For å hevde seg positivt i samvær med andre er det sentralt å beherske språket. Barn som ikke kommuniserer godt muntlig, kan bli overhørt og oversett i samspillet med andre barn.

I rammeplanen står: gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Manglende kommunikasjon kan også være årsak til konflikter. For eksempel kan et barn med et annet morsmål enn norsk oppleve frustrasjon over ikke å bli forstått, og det er ikke uvanlig at en toåring som foreløpig ikke klarer å sette ord på egne behov og ønsker, i en periode slår, dytter eller biter når han eller hun blir frustrert eller sint.

Lek

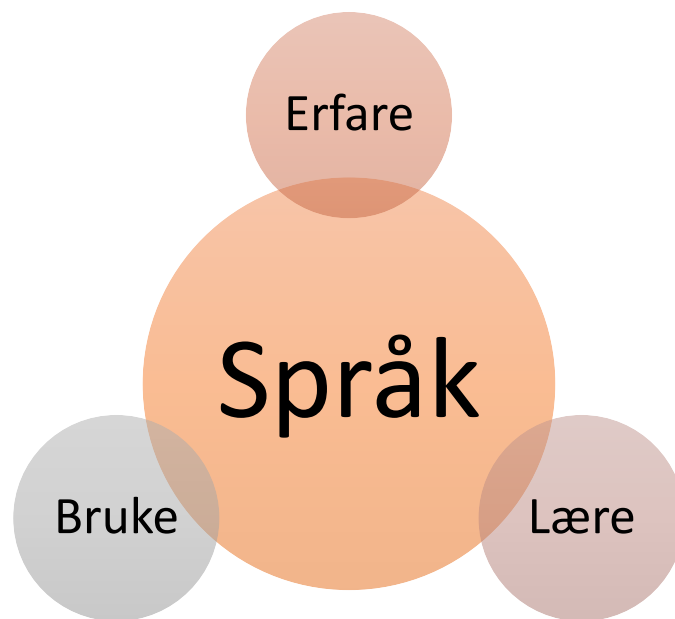
Vårt arbeid med språk skal hjelpe barna til å finne gode strategier i lek og samspill med andre. I tillegg skal vi legge til rette for samtaler i små barnegrupper der alle barna får delta og blir sett og hørt.

Barnas lek danner et viktig grunnlag for utvikling av språk. Vi skal ta utgangspunkt i barnas engasjement slik at arbeidet med språk oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag.

Samtalebasert lesing

Barnelitteratur stimulerer barns fantasi, kreativitet og ordforråd. Bøker trigger barns undring og utforskning av nye spennende tema. Vi vil derfor jobbe med samtalebasert lesing som innebærer at vi stimulere barns språk og forståelse ved å introdusere nye ord, temaer og begreper gjennom engasjerende barnebøker. Bøker har den fordelen at de inneholder mer språk enn det barna møte i hverdagen, og kan dermed være en god måte å introdusere nye ord på.

Hele barnehagehverdagen er arena for å bruke språket

En dag i barnehagen består av utallige hverdagssituasjoner der barna kan bruke språket aktivt, og et godt språkstimulerende miljø er preget av at personalet bruker språket i samspill med barna hele dagen. De voksnes innsats er viktig, og de er språkmodeller for barna. Vi skal også legge til rette for språklig samhandling barna imellom. Rundt matbordet går for eksempel samtalen mellom barna og de voksne, og i leken bruker

barna språket når de kommuniserer med hverandre. I garderoben bruker de voksne og barna navn på klærne og snakker om det de gjør, og de snakker sammen om felles opplevelser eller om noe som skal skje senere på dagen. Det meste og viktigste av språkstimuleringsarbeidet i barnehagen skjer gjennom slike hverdagsaktiviteter, og ulike innfallsvinkler og metoder kan være egnet til å engasjere barna i språklige aktiviteter. (Udir.no)

Vi skal synliggjøre språklig og kulturelt mangfold, støtte barnas ulike kulturelle uttrykk og identiteter og fremme mangfold i kommunikasjon og andre uttrykksformer.

Barnehagens visjon

Trygghet

Nærhet

Glede